

Od redakcji

Najpierw daty - 26 listopada 1974, 12 grudnia 2016 i 3 stycznia 2017 roku. To co je łączy, to prawa reprodukcyjne. To co wyraźnie różni, to to w jaki sposób prawa reprodukcyjne zostały tego dnia potraktowane.

26 listopada 1974 roku Simone Veil, ministra zdrowia w rządzie Valery'ego Giscarda d'Estaing'a przedstawiła przed francuskim Zgromadzeniem Narodowym projekt ustawy o dopuszczalności przerywania ciąży na życzenie kobiety. Veil odwoływała się do faktów: 300 000 Francuzek każdego roku decyduje się na nielegalną aborcję w warunkach zagrażających ich zdrowiu i życiu. Kwitnie turystyka aborcyjna. Wniosek: obowiązująca ustawa nie działa, należy ją zmienić. Logiczne?

Mamy 3 stycznia 2017 roku. Rocznie 150 000 kobiet dokonuje nielegalnej aborcji w Polsce. Kwitnie turystyka aborcyjna. Rząd Beaty Szydło publikuje program "Za życiem", zapowiedziany na początku października po odrzuceniu przez Sejm obywatelskiego projektu ustawy wprowadzającej całkowity zakaz aborcji. Logiczne? Mamy co do tego duże wątpliwości i nie jesteśmy w tym osamotnione. Program jest szeroko komentowany przez ekspertów zajmujących się problemem niepełnosprawności. - To dobry projekt do promowania polityki antyaborcyjnej, można się nim zasłonić wprowadzając zakaz aborcji - mówi jeden z nich, Paweł Kubicki, ekspert Centrum Badań nad Niepełnosprawnością. Czy zatem takie działanie jest logiczne?...

Jest 12 grudnia 2016 roku. Prawie pół wieku po wystąpieniu Simone Veil. Magazyn Foreign Policy publikuje prestiżową listę Global Thinkers, na której znajduje się 100 osób uznanych za najbardziej wpływowe na świecie. Na liście znajdują się dwie Polki zaangażowane w walkę o liberalizację ustawy antyaborcyjnej. Barbara Nowacka, przewodnicząca Komitetu Ratujmy Kobiety, laureatka nagrody, mówi: „Coraz więcej osób mówi publicznie, że w Polsce nie ma i nigdy nie było, żadnego „kompromisu” aborcyjnego. Że obowiązujące przepisy są nieskuteczne i trzeba je zmienić. Takich osób jest coraz więcej”. Świat już o tym wie, ale czy usłyszeli to polscy parlamentarzyści?

Zespół Federacji na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny

Wiadomości z Polski:

Odwołanie Rzeczniczki Praw Pacjenta

12 grudnia media obiegrała wiadomość o odwołaniu z funkcji Rzecznika Praw Pacjenta, Krystyny Kozłowskiej. Wiadomość o decyzji premiera Beaty Szydło przyjęliśmy z dużym niepokojem, w szczególności, że jak wynika z doniesień medialnych, powodem usunięcia pani Kozłowskiej z urzędu, mogło być jej zaangażowanie na rzecz ochrony praw reprodukcyjnych kobiet.

Przyczyny odwołania możemy się tylko domyślać, za to jesteśmy pewne kilku innych faktów - zdymisjonowana rzeczniczka podejmowała interwencję w sprawach dostępu do legalnych zabiegów przerywania ciąży. Stała na straży realizacji prawa do sprzeciwu od odmowy skierowania na badania prenatalne. Upominała się o przestrzeganie przez szpitale praw ciężarnych i standardów opieki okołoporodowej. Wypowiadała się w sprawie regulacji prawnych dotyczących klauzuli sumienia. Prowadziła działania mające na celu uproszczenie procedury rozpatrywania sprzeciwu od orzeczeń lekarskich.

To w jaki sposób będzie funkcjonował urząd Rzecznika Praw Pacjenta po objęciu urzędu przez nową osobę, nie wiemy. Na pewno będziemy to monitorować.

Przeczytaj [stanowisko](#) Zespołu Prawnego Federacji w tej sprawie.

Stanowisko Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego w sprawie terminacji ciąży

Na ten głos bardzo długo czekałyśmy. I jesteśmy pewne, że nie byłyśmy jedyne. Polskie Towarzystwo Ginekologiczne zabrało głos w sprawie regulacji prawnych związanych z przerywaniem ciąży. W końcu.

W stanowisku PTG możemy przeczytać, że „formowanie przepisów prowadzących do konfliktu pomiędzy dobrem pacjenta, a bezpieczeństwem prawnym lekarza, jest procederem skrajnie nieodpowiedzialnym.” Jak wykazują autorzy stanowiska, może to prowadzić do obniżenia jakości świadczeń zdrowotnych, spadku zaufania do personelu medycznego, ale i wzrostu liczby niepowodzeń położniczych, w tym przypadków śmiertelnych. Co więcej, PTG podkreśla, że niejasne zapisy prawnej powodują obniżenie bezpieczeństwa pacjenta.

Pełną treść stanowiska można znaleźć na stronie [Pulsu Medycyny](#).

Projekt Federacji Ruchów Obrony Życia

Na początku roku czeka nas kolejna bitwa o wolność i godność Polek. "W styczniu komisja ds. petycji Sejmu rozpatrzy projekt Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia, który przewiduje całkowity zakaz przerywania ciąży. (...) Zgodnie z propozycją Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia „kto powoduje śmierć dziecka poczętego, podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech”. Wg projektu karze nie podlega kobieta, jest za to zakaz sprzedaży środków wczesnoporonnych lub tabletek „dzień po”. Walka trwa.

Źródło: <http://www.rp.pl/Spoleczenstwo/160939895-Projekt-Federacji-Ruchow-Obrony-Zycia-zakazac-antykoncepcji.html>

W trosce o...? Petycja dotycząca obowiązkowej sekcji zwłok po aborcji

Przedstawiciele środowiska anti-choice podejmują kolejne próby ograniczenia dostępu do praw reprodukcyjnych. W grudniu do Ministra Zdrowia została wystosowana prośba dotycząca wprowadzenia obowiązku weryfikacji diagnozy stanowiącej podstawę do dokonania aborcji na dziecku podejrzanym o niepełnosprawność. Jak twierdzą autorzy petycji „wprowadzenie takiego dokumentu do czasu zmiany ustawy może uratować życie znacznej grupy dzieci”. To kolejne działanie, które nie tylko wpłynęłoby negatywnie na ograniczenie wolności wyboru kobiet, ale spowodowałoby kolejne ograniczenia do wykonywania legalnej aborcji stygmatyzując kobiety i wywierając presję na personel medyczny.

Treść petycji wskazuje na dalsze działania w kierunku restrykcji obowiązującego prawa. "Rozwiązanie, o które prosimy w petycji, ma charakter jedynie tymczasowy. Może być jednak dobrym rozwiązaniem do czasu zmiany ustawy i ochronić życie niektórych dzieci oraz pozytywnie wpłynąć na świadomość wielu osób." (Nie)cierpliwie czekamy na odpowiedź resortu zdrowia.

Źródło: [Polsatnews](#)

Nagroda „Dla Wolności Kobiet” im. Simone de Beauvoir dla Komitetu "Ratujmy Kobiety"

Komitet "Ratujmy Kobiety" Barbary Nowackiej został laureatem prestiżowej francuskiej nagrody "Dla Wolności Kobiet" imienia Simone de Beauvoir za rok 2016 r. "To wyróżnienie dla wszystkich, którzy w październiku, praktycznie na całym świecie, demonstrowali w obronie godności i praw Polek, w szczególności praw reprodukcyjnych", powiedziała OKO.press Barbara Nowacka. Gratulujemy prestiżowej nagrody!

Więcej: <https://oko.press/nagroda-simone-de-beauvoir-dla-komitetu-ratujmy-kobiety/>

Wiadomości ze świata:

Francja: nierzetelna propaganda antyaborcyjna staje się przestępstwem

Francja jako jedna z pierwszych wprowadziła liberalne prawo aborcyjne. 26 listopada 1974 roku Simone Veil, ministra zdrowia, zagwarantowała Francuzkom dostęp do legalnej aborcji na żądanie. Od tego czasu Francja wprowadza kolejne zmiany w przepisach dotyczących przestępstwa polegającego na stwarzaniu przeszkód wobec aborcji planowanych przez kobiety zgodnie z obowiązującym prawem. Pierwszą zmianą było karanie przedstawicieli antychoicowych bojówek, które atakowały szpitale, w których przeprowadzono zabiegi legalnej aborcji.

Tym razem, w odpowiedzi na pojawiające się w internecie informacje wprowadzające w błąd opinię publiczną, pojawił się projekt ustawy przewidujący kary za osadzoną światopoglądową "dezinformację" w sprawie przerywania ciąży. Odpowiedzialność karna ma grozić w przypadku rozpowszechniania lub przekazywania „wszelkimi środkami, w szczególności środkami komunikowania publicznego drogą elektroniczną lub środkami komunikowania publicznego przez internet, twierdzeń, wskazówek lub prezentacji zafałszowanych i mogących wprowadzić rozmyślnie w błąd w celu odstraszenia” od aborcji lub w celu „wywarcia nacisków psychologicznych”.

Pod koniec lutego ma zakończyć się proces legislacyjny tego projektu. Wszystko wskazuje na to, że zostanie przyjęty.

źródło: [Gazeta Wyborcza](#)

Irlandia: Początek zmian? Odszkodowanie dla kobiety zmuszonej do turystyki aborcyjnej

Po raz pierwszy, no mocy zalecenia Komitetu Praw Człowieka, Irlandia wypłaci odszkodowanie kobiecie zmuszonej do turystyki aborcyjnej.

Amanda Mellet, bo o niej mowa, dowiedziała się w 21 tygodniu ciąży o śmiertelnej wadzie płodu. W związku z restrykcyjnym irlandzkim prawem, które nie zezwala kobietom na aborcję w takim przypadku, zmuszona była wyjechać do Wielkiej Brytanii, by tam dokonać zabiegu. Po dokonaniu zabiegu, swoje zmagania z restrykcyjnymi zapisami irlandzkiego prawa zgłosiła do Komitetu Praw Człowieka ONZ, który orzekł, że antyaborcyjne prawo w Irlandii jest „aktem okrutnego i nieludzkiego traktowania (...), które narusza godność, a także psychiczną i fizyczną integralność kobiet.” Komitet po zbadaniu sprawy Mellet, zaleciło Irlandii zmianę prawa oraz wypłatę odszkodowania kobiecie zmuszonej wyjechać poza granicę kraju w poszukiwaniu pomocy.

W grudniu rząd Irlandii wypłacił rekompensatę, co może oznaczać początek zmian w realizacji praw reprodukcyjnych na wyspie.

źródło: Slate.com

Stany Zjednoczone. Syndrom postaborcyjny to mit

Z badań amerykańskich naukowców z Uniwersytetu Kalifornijskiego wynika, że aborcja nie musi mieć negatywnych skutków dla zdrowia psychicznego kobiety. Co więcej! Bardziej niż aborcja, zdrowiu psychicznemu kobiet szkodzi odmówienie wykonania zabiegu.

- Nie znaleźliśmy dowodów na to, aby kobiety, które miały aborcję, miały większe ryzyko zachorowania na depresję, posiadania lęków czy spadku poczucia własnej wartości. Ani od razu po procedurze, ani pięć lat później - mówi M. Antonia Biggs, autorka badania, psycholożka społeczna z Uniwersytetu Kalifornijskiego.

W badaniu uwzględniono 956 kobiet, które zostały zrekrutowane z 30 klinik z 21 stanów USA. Wywiady przeprowadzono z nimi od razu po tym, jak zdecydowały się na procedurę oraz dwa razy w roku przez następne pięć lat. Z kobiet, które udały się do kliniki aborcyjnej, 231 zostało odesłanych, bo ich ciąża była zbyt zaawansowana i 161 z nich urodziło.

źródło: [Wysokie Obcasy](http://WysokieObcasy)

Więcej: [NY Times](http://NYTimes)

Działalność Federacji:

Komentarz Federacji do sprawozdania Rady Ministrów z wykonywania ustawy o planowaniu rodziny w 2014 roku

W związku z opublikowaniem sprawozdania Rady Ministrów z wykonywania oraz o skutkach stosowania w roku 2014 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny sporządziła komentarz do tegoż sprawozdania, który został przesłany do Prezes Rady Ministrów oraz Marszałka Sejmu RP.

W komentarzu Federacja podkreśliła przede wszystkim bardzo późny termin publikacji sprawozdania (rok 2016), niepełne statystyki, brak bardzo wielu kluczowych dla obrazu stanu przestrzegania praw reprodukcyjnych w Polsce informacji, mylący i nieprecyzyjny sposób przedstawiania danych oraz brak jakiegokolwiek analizy zjawiska na podstawie szczytkowych, ale jednak zaprezentowanych danych. Podobne do Federacji stanowisko zajął Rzecznik Praw Obywatelskich. Federacja w swoim komentarzu podaje wiele informacji (również liczbowych) dotyczących wykonywania ustawy, których zabrakło w sprawozdaniu Rady Ministrów. Formułuje także adresowane do Rady Ministrów rekomendacje zmian znajdujące oparcie w zaleceniach kierowanych do polskiego rządu przez Komisarza ds. Praw Człowieka Rady Europy, Komitet Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych ONZ oraz Komitet Praw Człowieka ONZ.

Przeczytaj [komentarz](#) Federacji w tej sprawie

Stanowisko Koalicji Mam Prawo w/s ellaOne

W związku z zapowiedzią Ministerstwa Zdrowia o wycofaniu "tabletki po" z puli leków dostępnych bez recepty, Koalicja Mam Prawo, w skład której wchodzi między innymi Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, przedstawia wyniki badań dotyczących wieku nabywców leku. Wbrew opinii przedstawionej przez Resort Zdrowia, osoby decydujące się na zakup ellaOne poniżej 18 roku życia, stanowią niespełna 2% kupujących lek. Największą grupę klientów aptek kupujących ellaOne stanowią osoby w wieku 18-35 lat (84%)¹ – wynika z badania zrealizowanego w listopadzie 2016 r. przez Millward Brown we współpracy z Koalicją Mam Prawo.

Przeczytaj [stanowisko](#) Koalicji w tej sprawie.

List Zespołu Pomocy Prawnej w/s zmian dot. edukacji seksualnej

Zespół Pomocy Prawnej wyraża zaniepokojenie zmianami zachodzącymi w zakresie edukacji seksualnej w polskich szkołach. Opracowana niedawno podstawa programowa nie odpowiada ani potrzebom młodzieży i rodziców, ani prawnym standardom krajowym i międzynarodowym przedmiotu, kierując go na tory treści silnie zideologizowanych i mających niewiele wspólnego z aktualną wiedzą o seksualności człowieka. Zespół apeluje o włączenie w prace przygotowawcze nad podręcznikiem niezależnych światopoglądowo ekspertów z zakresu seksuologii, ginekologii i psychologii.

Przeczytaj [list Zespołu Prawnego w/s zmian dot. edukacji seksualnej](#).

Przeczytaj [odpowiedź](#) Ministerstwa.

Udział Federacji w spotkaniu konsultacyjnym nt raportu UPR

2 grudnia 2016 r. w Ministerstwie Spraw Zagranicznych odbyło się spotkanie na temat raportu dotyczącego ogólnego stanu przestrzegania praw człowieka w Polsce. Zespół Federacji przedstawił swoje uwagi co do metodologii sporządzania raportu, jego szczegółowości, a także węzłowych problemów dot. przestrzegania praw człowieka w Polsce, między innymi braku realnego dostępu do legalnej aborcji.

Prawniczka Federacji na posiedzeniu międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

W spotkaniu, w którym wzięli udział przedstawiciele wszystkich resortów, a także policji i więziennictwa oraz dyrektorka Biura Rady Europy w Warszawie, prawniczka Federacji zabrała głos na temat trzech wyroków trybunału, podkreślając nieefektywność wykonywania wyroków (w przypadku sprawy *Tysiąc przeciwko Polsce* wyrok wykonany był tylko teoretycznie, ponieważ procedura sprzeciwu pacjenta wobec odmowy lekarza jest nieefektywna; w przypadku sprawy *R.R. przeciwko Polsce*, w związku z którym Federacja i Center for Reproductive Rights wysłały do Komitetu Ministrów RE pismo z prośbą o wszczęcie takiej specjalnej procedury nadzorczej, ponieważ wciąż nadużywana jest klauzula sumienia, ponad rok legislatura nie dostosowała systemu prawnego do wyroku Trybunału Konstytucyjnego ws. klauzuli sumienia, co ma negatywne konsekwencje dla praw pacjentek, a przygotowywana nowelizacja ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta jest niesatysfakcjonująca w najważniejszych aspektach pacjenckich uprawnień).

Grafik dyżurów Telefonu Zaufania na styczeń

Polecamy:

[Katolicy na rzecz wyboru – Jonem O'Brienem, prezesem amerykańskiej organizacji Catholics for Choice \(Katolicy na rzecz Wyboru\)](#)

Strefa wiedzy

Poczytaj o (s)prawie - Simone Veil O prawo do aborcji

Simone Veil O prawo do aborcji, „Tabu zostało złamane, a ludzie ośmielili się w końcu wyrazić to, co myślą i czują. 20 grudnia ostateczna wersja tekstu (ustawy) została przyjęta przez obie Izby Parlamentu” – tak o debacie publicznej na temat aborcji i procesie wprowadzenia ustawy aborcyjnej opowiada Simone Veil, ministra zdrowia, która 26 listopada 1974 roku Simone Veil, przedstawiła przed francuskim Zgromadzeniem Narodowym projekt ustawy o dopuszczalności przerywania ciąży na życzenie kobiety. Publikacja zawiera porywające, choć dziś już kontrowersyjne, przemówienie ministry do Zgromadzenia Narodowego oraz wywiad przeprowadzony 30 lat później. Lektura obowiązkowa, nie tylko dla tych, którzy walczą o prawa reprodukcyjne, ale i tych, którzy wątpią w jej sens.